

GEBRUIK VAN EEN GSM OF BLACKBERRY VOOR PRIVÉ-DOELEINDEN

Wanneer een onderneming een GSM of een blackberry ter beschikking stelt van haar werknemers of van haar bedrijfsleiders, staat ze hen meestal ook toe deze voor privé-doeleinden te gebruiken. Het voordeel dat voortvloeit uit het privé-gebruik van een GSM of een blackberry maakt een voordeel van alle aard uit dat zowel aan belasting als aan sociale zekerheidsbijdragen is onderworpen.

Het bedrag van dit voordeel wordt verminderd met de eventuele persoonlijke bijdrage van de werknemer.

I FISCAALRECHTELIJKE ASPECTEN

1 Voor de verkrijger

De kosten die door de werkgever ten laste worden genomen en die verband houden met het beroepsmatig gebruik van een GSM of een blackberry, brengen geen belastbaar voordeel in hoofde van de verkrijger met zich mee.

Het ten laste nemen door de werkgever van de kosten die verband houden met het privé-gebruik van een GSM of een blackberry, vormen voor de werknemer een belastbaar voordeel van alle aard, in de mate dat het voordeel wordt verkregen uit hoofde of naar aanleiding van het uitoefenen van de beroepswerkzaamheid.

1.1 Raming van het belastbaar voordeel

De voordelen van alle aard die anders dan in geld verkregen worden, worden gerekend voor de werkelijke waarde voor de verkrijger.¹

De Koning heeft tot op heden nog geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid die Hem wordt toegekend door artikel 36 van het W.I.B. 1992 om regels vast te stellen

¹ Artikel 36 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992. Dit artikel stelt eveneens dat de Koning, in de gevallen die Hij bepaalt, regels kan vaststellen om die voordelen op een vast bedrag te ramen.

teneinde het voordeel dat voortvloeit uit het gebruik van een GSM of een blackberry voor privé-doeleinden op een vast bedrag te ramen.

Wanneer geen waarderingsregel wordt voorzien door koninklijk besluit, moeten de voordelen die de werknemer verkrijgt, in principe worden geraamd op de werkelijke waarde in hoofde van de verkrijger.

In de regel is de oplossing voor de raming van het voordeel voor de werknemer derhalve te vinden in het antwoord op de vraag: welk is het bedrag dat de verkrijger in normale omstandigheden zou moeten besteden om een dergelijk voordeel te verkrijgen?

In antwoord op een parlementaire vraag stelde de minister van Financiën dat, zowel voor het privégebruik van een GSM, als voor het privégebruik van een blackberry de werkelijke waarde van het voordeel bij de verkrijger aan de hand van de feitelijke omstandigheden moeten worden vastgesteld, weliswaar rekening houdend met bovenvermeld principe. De kostprijs voor de werkgever is in principe van ondergeschikt belang².

De minister van Financiën acht het niet opportuun om forfaitaire waarderingsregels uit te vaardigen voor het privégebruik van een GSM of blackberry, “gelet op de diversiteit aan toestellen en tariefstructuren”³.

Het Hof van Beroep van Antwerpen heeft zich reeds moeten uitspreken over de vraag of er een voordeel van alle aard bestond in hoofde van een bedrijfsleider die op zijn thuisadres genoot van een telefoonlijn op kosten van de onderneming. Het Hof heeft de stelling van de belastingadministratie gevolgd en heeft geoordeeld dat het aandeel in het gebruik van de telefoon voor privé-doeleinden een belastbaar voordeel van alle aard in hoofde van de verkrijger uitmaakte. Het Hof was van mening dat het voordeel in casu kon beperkt worden tot 1/3 van de gefactureerde kosten.

Wij hebben geen kennis van andere gevallen waarbij dezelfde vraag met betrekking tot het gebruik van een GSM of een blackberry aan een rechtbank of een hof werd voorgelegd.

Merk eveneens op dat bepaalde operatoren een “split billing”-dienst aanbieden die toelaat twee deelfacturen voor één abonnement op te maken in functie van het gebruik van de GSM of de blackberry voor privé- dan wel beroepsdoeleinden.

² P.V. nr. 196 van 13 maart 2008, Bogaert

³ P.V. nr. 196 van 13 maart 2008, Bogaert

1.2 Vermindering van het belastbaar voordeel

Wanneer een werknemer of bedrijfsleider bijdraagt in de kost voor het gebruik van de GSM of de blackberry, wordt het belastbaar voordeel van alle aard met deze bijdrage verminderd⁴. Indien de werknemer of de bedrijfsleider het deel van de facturen dat betrekking heeft op het privé-gebruik van de GSM of de blackberry aan de werkgever terugbetaalt, zal het belastbaar voordeel bijgevolg tot nul herleid worden.

1.3 Aangifte van het belastbaar voordeel

Het voordeel van alle aard in verband met het privé-gebruik van een GSM of blackberry moet op de individuele fiche 281.10 of 281.20 worden vermeld.

2 Voor de werkgever

De kosten die verband houden met het beroepsmatig gebruik van de GSM of de blackberry zijn kosten eigen aan de werkgever. Bijgevolg vormt de tenlasteneming ervan voor de werkgever een aftrekbare beroepskost. De werkgever zal de werkelijkheid en het bedrag van de opgelopen kosten bijgevolg moeten rechtvaardigen door middel van bewijskrachtige documenten.

De kosten die verband houden met het privé-gebruik van de GSM of de blackberry en die door de werkgever worden ten laste genomen, zijn eveneens fiscaal aftrekbaar, maar ditmaal als bezoldiging van de werknemer.

Wanneer geen fiscale fiches worden opgesteld, hoewel dit vereist is in hoofde van de werkgever (vennootschap of vereniging), zal de belastingadministratie gemachtigd zijn om een bijzondere, afzonderlijke aanslag voor geheime commissielonen van 300 % (te vermeerderen met de aanvullende crisisbijdragen) op de niet-vermelde kosten te vestigen.

⁴ P.V. nr. 196 van 13 maart 2008, Bogaert

II SOCIALE ZEKERHEIDSRECHTELIJKE ASPECTEN

Het deel van de kosten verbonden aan het beroepsmatig gebruik van de GSM of de blackberry, vormt, op het vlak van het sociale zekerheidsrecht, kosten eigen aan de werkgever. Het ten laste nemen van deze kosten door de werkgever brengt bijgevolg geen voordeel in natura voor de verkrijger met zich mee.

Het deel van de kosten verbonden aan het gebruik voor privé-doeleinden dat door de werkgever ten laste wordt genomen, vertegenwoordigt daarentegen wel een voordeel in natura en moet onderworpen worden aan de normale sociale zekerheidsbijdragen.

De moeilijkheid bestaat erin om dit voordeel te ramen, wetende dat geen enkele wettelijke bepaling, tot op vandaag, hieromtrent enige aanwijzing verschaft.

De RSZ heeft inmiddels wel een 'administratieve' regeling terzake uitgewerkt, die hierop neerkomt.

* Als de werkgever het privégebruik van de GSM verbiedt én dat verbod "controleert" en indien nodig "sanctioneert", is er geen voordeel voor de werknemer.

* De werkgever staat privégebruik van het GSM-toestel toe en heeft een systeem uitgewerkt dat toelaat een uitsplitsing te maken tussen het beroepsgebruik en het privégebruik (waarvoor de werknemer instaat). Bij wijze van voorbeeld vermeldt de RSZ 'split-billing' (beroeps- en privégebruik worden apart gefactureerd), een forfaitair bedrag per maand dat geacht wordt het beroepsgebruik te dekken, een procentuele verhouding tussen beroeps- en privégebruik, e.d.

De RSZ zal deze systemen als 'plausibel' aanvaarden (en dus aanvaarden dat er geen voordeel is aangezien de werknemer de kosten van het privégebruik draagt), indien "duidelijk" is dat de werkgever de forfaits of de percentages "niet willekeurig heeft" bepaald maar deze kan "verantwoorden vanuit de functie van de werknemers", en hij "aantoont dat de bedragen realistisch zijn".

In het tegenovergestelde geval zal de RSZ 'ambtshalve' de situatie regulariseren "voor een bedrag van 12,50 EUR per maand per werknemer voor de niet verjaarde periode".

* Datzelfde 'administratief' forfait van 12,50 EUR/maand zal de RSZ hanteren wanneer de werkgever privégebruik toestaat en "geen systeem" hanteert om het beroepsgebruik van het privégebruik te onderscheiden⁵. Ook hier zal zij de nog "niet verjaarde periode" regulariseren.

⁵ Een ontwerp-KB (eind 2009) verwijst eveneens naar dit bedrag. Dit ontwerp werd ingetrokken.

Claeys & Engels

Juni 2011

www.claeysengels.be

Dit document is bestemd om algemene informatie te geven over de fiscale en sociale zekerheidsrechtelijke aspecten van het behandelde onderwerp. Vanzelfsprekend waken wij over de betrouwbaarheid van deze informatie. Dit document bevat echter geen juridische analyse of advies en kan in geen geval de aansprakelijkheid van Claeys & Engels in het gedrang brengen.
